

Силабус освітнього компоненту

Логіка

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітньо-професійна програма – Правоохоронна діяльність

Рік навчання: 2025–2026, Семестр: 2

Кількість кредитів: денна ф/н - 3, заочна ф/н - 3

Обсяг годин: денна ф/н - 90, заочна ф/н - 90

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль – залік

Форма проведення занять – лекції, семінарські заняття

Назва освітнього компоненту	<u>Логіка</u> <u>Logic</u>
Викладач	Кивлюк Ольга Петрівна, професор кафедри загальноправових та гуманітарних дисциплін Івано-Франківського інституту «Одеська юридична академія» Доктор філософських наук, професор Івано-Франківськ, вул. Максимовича, 13 каб. 409
Е-mail:	kyvliuko@iflaw.institute
Консультації викладача	Четвер 14.00-16.00

1. Коротка анотація до курсу:

Формуючи критичне мислення, аналітичні навички, уміння аргументувати власну позицію та робити правильні висновки, логіка є важливою дисципліною у підготовці майбутніх правоохоронців. Їх діяльність включає аналіз фактів, оцінку доказів, розпізнавання маніпуляцій тощо, а помилки можуть призводити до неправильних рішень, які зрештою впливатимуть на результати роботи.

Вивчення дисципліни «Логіка» надає студентам знання з її основних понять, тем і проблем.

Предметом навчальної дисципліни є структурні форми, закони побудови міркувань та специфіка їх застосування в правоохоронній діяльності. Отож освітній компонент покликаний розвивати здатність формального, коректного й змістовно обґрунтованого мислення та навички практичного аналізу; навчати способів ефективної комунікації, основних принципів доведення, спростування, аргументації; висвітлювати роль логіки в професійній орієнтації особистості; сприяти розвитку самоосвіти.

Курс забезпечує системне становлення професійного мислення фахівця з правоохоронної діяльності.

Міждисциплінарний підхід у вивченні логіки є одним із способів поєднання курсів гуманітарного циклу з дисциплінами фахової підготовки студентів.

2. Формат курсу: Очний та/або змішаний.

3. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни:

Інтегральні компетентності: Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні компетентності:

СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацювати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність визначати придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК10. Здатність до аналізу та оцінки причин, умов та факторів, що впливають на вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень.

4. Програмні результати навчання:

РН2. Вести міжособистісний діалог та превентивну комунікацію з метою виконання завдань професійної діяльності.

РН3. Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.

РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях.

РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.

РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

РН14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.

РН15. Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин (ДФ)	Загальна кількість годин (ЗФ)
Лекції	18	8
семінарські заняття	20	6
індивідуальна робота	15	15
самостійна робота	37	61
Всього	90	90

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання – доступ до мережі Internet за умови змішаного формату курсу, конспект лекцій, система мультимедійних презентацій та засоби інтерактивного навчання, мультимедійне забезпечення в порталі ZOOM, Moodle.

7. Зміст освітнього компонента:

Лекційні заняття			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ Год
Тема 1.	Поняття та предмет логіки.	2	-
Тема 2.	Історія логіки як науки.	2	-
Тема 3.	Поняття як форма думки.	2	2
Тема 4.	Загальна характеристика судження.	2	2
Тема 5.	Основні закони логіки. Значення законів логіки для теоретичної і практичної діяльності юристів.	2	-
Тема 6.	Логічні властивості правових норм.	2	2
Тема 7.	Умовивід.	2	2
Тема 8.	Доведення і спростування. Гіпотеза.	2	-
Тема 9.	Логічна аргументація та її форми.	2	-
Всього		18	8

Семінарські, практичні заняття			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Поняття та предмет логіки.	2	-
Тема 2.	Історія логіки як науки.	2	-
Тема 3.	Поняття як форма думки.	2	2
Тема 4.	Загальна характеристика судження.	2	-
Тема 5.	Основні закони логіки. Значення законів логіки для теоретичної і практичної діяльності юристів.	2	2
Тема 6.	Логічні властивості правових норм.	2	-
Тема 7.	Умовивід.	2	2
Тема 8.	Доведення і спростування. Гіпотеза.	2	-
Тема 9.	Логічна аргументація та її форми.	4	-

Всього	20	6
--------	----	---

Самостійна робота			
	Опис змісту навчання (наприклад, теми або види навчальної активності)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Поняття та предмет логіки.	3	6
Тема 2.	Історія логіки як науки.	3	6
Тема 3.	Поняття як форма думки.	3	6
Тема 4.	Загальна характеристика судження.	3	6
Тема 5.	Основні закони логіки. Значення законів логіки для теоретичної і практичної діяльності юристів.	4	6
Тема 6.	Логічні властивості правових норм.	4	6
Тема 7.	Умовивід.	4	6
Тема 8.	Доведення і спростування. Гіпотеза.	4	6
Тема 9.	Логічна аргументація та її форми.	4	6
Підготовка до семестрового контролю		5	7
Всього		37	61

Індивідуальні завдання			
	Опис змісту індивідуального завдання	ДФ год.	ЗФ год.
	Підготовка реферату (тез доповіді) або виступу з інтерактивними елементами в межах питань, що розглядаються на лекційних та семінарських заняттях. Реферат (доповідь) являє собою інформаційне повідомлення, результат індивідуальної думки та враження з поглибленого дослідження індивідуально обраної здобувачем теми (окремих питань навчальної дисципліни) та має бути підкріпленим науково-літературною базою та/або прикладами із практики.	8	8
	Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій за заданою тематикою та підготовка доповіді, у якій дається зведена характеристика певного питання, проблеми, теми, що базується на інформації, здобутій із першоджерел.	7	7
Всього		15	15

8. Система оцінювання

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Накопичувальна. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль знань здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня знань студентів.

Методи поточного контролю: Усне опитування здобувачів вищої освіти, вирішення практичних завдань, тестові завдання.

Рубіжний контроль.

Проводиться після вивчення відповідних тем або блоку тем з метою з'ясування ступеню засвоєності здобувачами вищої освіти відповідного об'єму опрацьованого та вивчення матеріалу та подальшої оцінки рівня отриманих знань. Форми проведення рубіжного контролю: контрольна робота, колоквиум.

Індивідуальне завдання.

Підготовка реферату (тез доповіді) або виступу з інтерактивними елементами в межах питань, що розглядаються на лекційних та семінарських заняттях. Здобувач вищої освіти самостійно обирає об'єкт та предмет дослідження.

Підсумковий контроль.

Проводиться у формі заліку.

9.Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; засвідчив уміння критично оцінювати варіантні підходи щодо сутності норм та уявлень; оволодів навиками аналізувати, моделювати та адекватно оцінювати ситуацію; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних спеціалістів в даній галузі; матеріал викладає логічно, послідовно та переконливо; самостійно розкриває власні обдарування і нахили	відмінно	зараховано
82-89	B	дуже добре	здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	добре	
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	задовільно	
60-63	E	достатньо	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	незадовільно	не зараховано

0-34	F	незадовільний з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		
------	---	---	--	--	--

10. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (половина балів з максимально можливих). Перескладання модулів відбувається із дозволу Директора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: визначається Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про академічну доброчесність», Положенням «Про дотримання академічної доброчесності в Івано-Франківському інституті «ОЮА»». Дотримання академічної доброчесності передбачає:

самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Вимоги до семінарських занять	Семінарське заняття передбачає підготовку студента шляхом опрацювання рекомендованих джерел, включно з підручниками, посібниками та науковими працями, для засвоєння необхідного категоріального апарату та формування теоретичних знань і професійних компетентностей. На семінарському занятті студент бере участь в обговоренні ключових питань теми, проведенні дискусій, усному та письмовому опитуванні, виокремленні актуальних проблем сучасного застосування предмету навчальної дисципліни.
Вимоги до індивідуальної роботи	Індивідуальна робота має виконуватись самостійно, творчо з використанням засвоєного методологічного інструментарію, який набутий здобувачем вищої освіти протягом навчального процесу. У процесі виконання індивідуальної роботи здобувач вищої освіти має опрацювати не менше п'яти літературних джерел з посиланнями на використання певної інформації з них по тексту роботи. Робота має носити практичну направленість та бути спрямованою на вирішення певної проблеми чи висловлення особистого погляду автора роботи на питання, яке розглядається в роботі, і має включати такі компоненти: титульна сторінка; зміст; вступ; основна частина; висновок; список використаної літератури; додатки до індивідуального завдання (при необхідності). Обсяг має становити 10-15 сторінок формату А4.
Вимоги до самостійної роботи	Самостійна робота здобувача вищої освіти повинна бути виконаною ним особисто або групою студентів, де кожен її член самостійно виконує свою частку колективної роботи, являти собою закінчену

	розробку (чи її етап), де розкриваються й аналізуються актуальні проблеми з певної теми або її окремих аспектів, демонструвати достатню компетентність автора (авторів) у розкритті питань, що досліджуються, а також мати навчальну, наукову й (або) практичну спрямованість і значимість, містити певні елементи новизни (при виконанні науково-дослідної роботи). Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування.
Умови підсумкового контролю	Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю, заліку.

11. Рекомендована література

11.1. Основна:

Підручники, посібники, наукові праці:

1. Богдановський І.В. Логіка: навч. посіб. Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь: Ун-т ДФС України, 2020. 309 с.
2. Бондар Т. Логіка: хрестоматія. К.: Ліра-К, 2022. 336 с.
3. Данильян О.Г., Юркевич О.М., Кальницький Е.А. Логіка. Х.: Право, 2021. 144 с.
4. Доній Н.Є. Основи критичного мислення та праворозуміння у судовій практиці: навч. посіб. Акад. Держ. пенітенціар. служби. Чернігів: Академія ДПтС, 2021. 431 с.
5. Колотілова Н.А. Логіка і риторика: ретроспектива взаємозв'язку: монографія. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 271 с.
6. Конверський А. Логіка. Підручник для студентів юридичних факультетів. К.: ЦУЛ, 2024. 358 с.
7. Конверський А. Сучасна логіка: класична та некласична: підручн. Київ, 2020. 294 с.
8. Коритко Л.Я. Практична логіка: навчально-методичний посібник з конспектом лекцій для студентів денної і заочної форми навчання. Івано-Франківськ: ІФЮІ НУ «ОЮА», 2020. 132 с.
9. Коритко Л.Я., Кучера А.М. Логіка: навчально-методичний посібник для студентів-бакалаврів для підготовки до здачі державного іспиту. Івано-Франківськ: ІФЮІ НУ «ОЮА», 2021. 56 с.
10. Лебедев В.О., Павлов В.І. Логіка: навч. посібник. Харків: УкрДУЗТ, 2019. 146 с.
11. Логіка для правознавців: навч. посіб. / О.О. Бандура, О.І. Гвоздік, В.М. Кравець та ін. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2016. 144 с.
12. Логіка для юристів: підручник / В.С. Бліхар, В.В. Левкулич, М.М. Олексюк, Б.Б. Шандра, В.Ю. Свищо, О.І. Матвієнко. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2022. 316 с.
13. Логіка: навчальний посібник / С.В. Сторожук, І.М. Гоян, І.С. Матвієнко. Київ: Вадекс, 2020. 370 с.
14. Логіка: навч.-метод. посіб. для підготовки здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищ. осв. зі спец. Д8 «Право» та К9 «Правоохоронна діяльність» / уклад.: Т.О. Крижановська, Л.В. Токар; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». Одеса: Фенікс, 2026. 188 с.
15. Логіка: підручник / О.М. Юркевич, С.В. Качурова, О.П. Невельська-Гордєєва та ін.; за заг. ред. О.Г. Данильяна. Х.: Право, 2022. 220 с.
16. Смазнова І.С., Сумарокова Л.М., Матюшина І.І., Токар Л.В. Теорія та практика аргументації: навч.-метод. посіб. / Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». Одеса: Фенікс, 2023. 88 с.
17. Хоменко І.В. Логіка. Теорія і практика: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2019. 400 с.
18. Irving M. Copi, Carl Cohen, Kenneth McMahon. Introduction to Logic. Pearson Education Limited. Edinburgh, 2014. 665 p.

19. [Harry J. Gensler](#). Introduction to Logic. Routledge, Taylor & Francis Group, New York, London, 2017. 428 p.
20. Craig DeLancey. A Concise Introduction to Logic. [Open SUNY](#), New York, 2017. 220 p.
21. [Patrick Hurley](#). A Concise Introduction to Logic. [Cengage Learning](#), New York, 2023, 752 p.

11.2. Допоміжна:

1. Андрусяк І. Логіка в системі вищої юридичної освіти та наукових дослідженнях. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Юридичні науки»*, 1(29), 2021. С. 42-47.
2. Гвоздік О.І. Логічні основи організації слідчого експерименту. *Філософські та методологічні проблеми права*. 2022. №1 (23). С. 13-19
3. Гвоздік О.І. Формальні та неформальні аспекти логіки розслідування. *Філософські та методологічні проблеми права*, 2021. № 2 (22). С. 56-63.
4. Гвоздік О.І. Логічний аспект планування та проведення допиту. *Філософські та методологічні проблеми права*. 2023. № 1 (25). С. 28-37.
5. Гудзенко О. Сучасні освітні технології у викладанні логіки та критичного мислення: методологічний аспект. *Вісник науки та освіти*, №2 (2), 2022. С. 128-139.
6. Каліщук С. Механізми змін і внутрішня логіка відновлення реалістичності у кризовому втручанні. *Науковий вісник ХДУ. Серія Психологічні науки*. № 3, 2023. С. 35-41.
7. Колотілова Н. Формальна та неформальна логіка в Spod та Vusa світах. *Політологічний вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. № 93, 2024. С. 45-56.
8. Комаха Л.Г., Колотілова Н. А. Особливості розвитку логіки початку ХХ та ХХІ ст. *Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Філософія. Культурологія*. Т. 34, № 2. 2021. С. 14-19.
9. Коритко Л.Я., Кучера А.М. Застосування законів логіки під час тлумачення норм кримінального права. *Державотворення та правотворення в контексті євроінтеграції: матеріали доповідей, виступів і повідомлень учасників VI-го Всеукраїнського круглого столу (м. Львів, 10 грудня 2020 р.) / Забзалюк Д.Є. (відп. за вип.), Яремчук В.Д. (укл.) / Львівський державний університет внутрішніх справ*. Львів: ПП «Видавництво «БОНА», 2020. С. 55-57.
10. Кохан Я.О. Символічна логіка: повернення до витоків. Стаття II, базові категорії. *Вісник НЮУ імені Ярослава Мудрого. Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія*, 2020. № 4(47), 47-57.
11. Круглова О.О. Недостовірна інформація та оціночні судження в цивільних правовідносинах: теоретико-правовий аналіз. *Юридичний науковий журнал*. № 3/219. С. 66-67.
12. Логіка в запитаннях та відповідях: за списком екзаменаційних питань 2018/2019 навчального року з вирішенням практичних завдань до іспиту: навч. посіб. для студ., що готуються до іспиту з логіки / Д.О. Войтенко, С.В. Качурова, О.П. Невельська-Гордєєва; за ред. О.П. Невельської-Гордєєвої. Харків: Право, 2019. 126 с.
13. Логіка юридична: навчально-методичний посібник (у схемах і таблицях) / за наук. ред. проф. В.С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 172 с.
14. Павленко Ж.О. Логіка: практикум з розв'язання тестів на загальні компетентності. К.: Юрінком Інтер, 2024. 268 с.
15. Пасічник В.В., Юнчик В.Л., Кунанець Н.Е., Федонюк А.А. Використання нечіткої логіки у процесі експертного оцінювання електронних навчальних ресурсів. *Scientific Bulletin of UNFU*, 32(4), 2022. С. 66-76.
16. Поцюрко О.Ю. Значення логіки для діяльності працівників правоохоронних органів. *«Innovation - science - society»: зб. матеріалів. доп. XXXV Міжн. наук.-практ. конф.*, 16-20 груд. 2022 р. м. Гамбург, Німеччина: «Наука та практика», 2022. С. 125-128.

17. Сковронська І. Етос, логос, пафос як базові модули судової риторики античних часів. *Jurnal Uljuridic National: Teories i Practica*. № 1-1 (29) 2018. С. 29-33.
18. Смазнова І. С., Сумарокова Л. М., Матюшина І. І., Токар Л. В. Теорія та практика аргументації: навч.-метод. посіб. Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». Одеса: Фенікс, 2023. 88 с.
19. Тетарчук І.В. *Логіка для юристів. Навч. посібник для підготовки до іспитів*. К.: ЦУЛ, 2020. 150 с.
20. Тимошенко О. І., Ягодзінський С. М. Логіка та критичне мислення: підручник для закладів вищої освіти. К.: Європейський університет, 2024. 252 с.
21. Тягло О. Логіка юридичних міркувань. *Аналітично-порівняльне правознавство*. № 2, 2022. С. 394-353.
22. Юркевич О. Логіка у філософських міркуваннях. Філософська логіка. *Вісник НЮУ імені Ярослава Мудрого. Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія*. Том 1, № 60, 2024. С. 42-55.
23. Юркевич О.Ю. Рациональність аргументації: логічні правила та значення. *Вісник НЮУ імені Ярослава Мудрого. Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія*. 2021. №.1. С. 70-81.
24. Хоменко І., Шрамко Я. Чи є нормативною наука логіка і як вона може нею бути? *Філософська думка*, 2019. № 5. С. 52-63.
25. Шуть А., Хребтова А., Солоха О. Логіка як елемент юридичних міркувань та її застосування у процесі складання юридичних документів. [*Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*](#). Т. 3 № 83, 2024. С. 434-438.

11.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

- Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського - <http://www.nbuv.gov.ua/>
Наукова бібліотека ім. М. Максимовича www.library.univ.kiev.ua
Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія» - <https://library.ukma.edu.ua/>
Програмний продукт «Мультимедійний навчальний підручник «Логіка» - <https://elar.nauvis.edu.ua/items/9d824b0d-a226-4fe5-9a5d-903dcd93040>
Онлайн-ресурси для розвитку логічного мислення - <https://aurok.com.ua/post/internet-na-korist-onlayn-resursi-dlya-rozvitku-logichnogo-mislennya>

Докт. філософ. наук, професор

Ольга КИВЛЮК